

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
23 MARTA 1934

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj školi, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

GOD. V
BROJ 13

60 - godišnjica brata dr. Viktora Murnika

Jedan jubilej sokolskog rada i uspeha

Budi dobar, pokušaj
da budeš bolji!

Dr. Murnik.

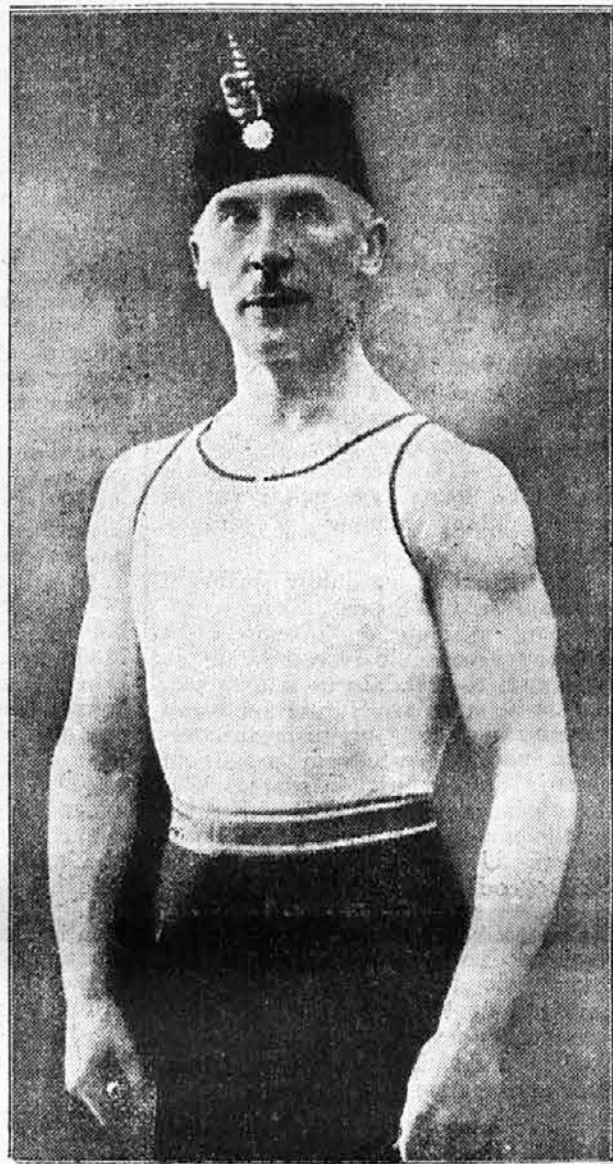
Dne 25 o. m. protiče 60 godina od kada se rodio, u Ljubljani, brat dr. Viktor Murnik.

U osobi jubilarca sudbina nas je podarila u pravo vreme jednim velikim Sokolom. Sokolska istorija, koja će pravedno oceniti velike i zaslužne ljude, moraće priznati i br. dr. Viktora Murnika pravim osnivačem slovenačkog i jugoslovenskog Sokolstva. On je prvi koji je navešio i počeo da širi pravu sokolsku misao na Slovenskom Jugu, on je onaj, koji je udario granitni temelj, na kome se diže i razvija jugoslovensko Sokolstvo.

Iako se je prvo sokolsko društvo na Slovenskom Jugu ustanovilo, pod imenom »Sokol«, već god. 1863, ipak ono nije moglo da pokaže u svojim prvim 30 godina pravih, znatnijih uspeha u radu u vežbaonici. »Južni Sokol« i kasnije »Ljubljanski Sokol« još nije imao po svojem tadašnjem delovanju kakvog uticaja na nacrtu u smislu Tirsheve nauke. Društvo je doduše nastojalo da bi postiglo znatnijih uspeha osobito da bi oživelo telovežbu, ali njegovi vode nisu poznavali vrednosti i važnosti telovežbe za narod, i nisu mogli da joj dadu kakvu čvršću, trajniju i dublju podlogu. U tadanje doba prevladavalo je mišljenje, da buđenje i oduševljavanje naroda znači poglavitu ulogu Sokolstva. Različite svečanosti i društvene priredbe morale su da za izvesno vreme izgube svoju snagu i svoj značaj, jer nisu bile dovoljno poduprte pravim sokolskim radom, onim radom, koji bi narodnoj svesti imao da poda pravi i čvrsti korijen. Sokolska društva još nisu poznavala prave sokolske misli i radi toga je bilo njihovo delovanje po svojoj unutarnjoj vrednosti dosta blede i maglovito. I baš dr. Murnik dao je tim našim prvim društvima sokolsku ideju, sokolsku uzgojnu metodu i ocrtao Sokolstvu na jugu pravi put.

Tek god. 1893, kada je br. dr. Murnik stupio u Ljubljanski Sokol, kao 19-godišnji visokošolac, počinje novo doba, novo kretanje. Centralno lice tog silnog istorijskog kretanja i budućnja bio je današnji jubilarac br. Murnik. Iako tada još nije poznavao Tirshevu nauku, ipak mu je bilo potpuno jasno, da za usavršavanje telesnih, moralnih i duševnih snaga naroda mora da bude poglavita osnova smotrena telovežba. On je stoga u društvo uveo istinsku vežbu, pri čemu je naročito gledao na svestranost, a ujedno je zaveo pravu disciplinu, koje pre nije bilo. Kako je br. Murnik bio izvrstan vežbač, društvo ga je bilo imenovalo već sledeće godine za prednjaka, a 3 godine zatim za načelnika. Kao načelnik počeo je marljivo da uči najpre češki jezik, a zatim da proučava Tirsheva dela, u koja je toliko duboko proniknuo, kao još niko pre njega. Kao vežbač najviših kvaliteta, on je, iako još mladić, uživao velik ugled ne samo među svojim vežbačima, već također i kod starije braće. Svojim svetlim primerom i uspesima savladao je tadanji ne tako lak položaj.

Brat Murnik učestvovao je g. 1895 kao zastupnik Ljubljanskog Sokola takmičenjima na svesokolskom sletu u Pragu, kamo je pošao nepripravan, jer nije poznavao ni propisanih vežaba, na spravama, a niti prostih vežaba, pa ipak je postigao krasnih uspeha. Koliko su bile njegove vežbačke sposobnosti dokazuje i činjenica, da je naučio proste vežbe za takmičenja u noći pred samim takmičenjem, a vežbe na spravama izvodio je tako reći po

prvi put na samom takmičenju, koje su sudili strogi češki suci.

Brat Murnik vraćao se je tada iz Praga s novim osnovama, koje je počeo i da provodi u život. On se prihvatio tada temeljitijeg studija češke literature, upoznavajući tako sve dublje pravi značaj sokolske misli. Počeo je da prevadja Tirsheva sokolska dela, čime je širio i učvršćivao sokolsku misao na svojim prednjačkim časovima, pa i inače, kada god je za to bilo prilika. Zeleo je da preosnuje društvenu organizaciju po uzoru češkog Sokolstva, ali je u tome naišao na vrlo oštar otpor članova tako zvane »stare škole«, koji se nisu mogli da prijatelje s novostima, koje je on uvadiao. Zeleznica disciplina i s njome vezano trajno i neprekidno telesno vaspitanje nije bilo po volji starijim vežbačima. I tako su nastala razmimoilaženja među privrženicima Murnikovim te među onima, kojima se činilo da je sav rad Sokola samo u nastupima s crvenim košuljama. Murnik nije klonuo; borio se je za pravi sokolski rad i ideju s mladenačkom energijom. Borba koju je vodio sa šaćim svojih vernih učenika bila je plemenito takmičenje u radu. On je sve svoje sposobnosti posvetio radu, kome se je podao svim svojim životom.

Nakon napornog i ustrajnog rada ustanovio je br. Murnik god. 1896 prvi prednjački zbor, za koji je sastavio također i poslovnik. Te godine bio je izabran i za tajnika Ljubljanskog Sokola. Njegov izveštaj za glavnu skupštinu bitno se je razlikovao od onih njegovih prethodnika. On je prvi pomenuo Tirsheva i njegov sistem telovežbe.

Dobrom vaspitanju prednjačkog zbora Murnik je polagao najveću pažnju. Svoje članove upoznao je s Tirshevim telovežbačkim sistemom, držao je razna idejna predavanja, koja su posećivali ne samo članovi prednjačkog zbora, već također i drugi vežbači. S prednjačkim zborom počeo je da sastavlja novu telovežbačku terminologiju, jer je pređašnja bila nemačka i potpuno neuporabiva. Sve slobodno vreme i sve svoje snage posvećivao je prednjačkom zboru, i taj njegov trud bio je bogato naplaćen. Njegovi učenici, sada već prožeti pravim sokolskim

(Nastavak na str. 2.)

U bratskoj Bugarskoj

Poseta predstavnika Saveza slovenskog, češkoslovačkog i jugoslovenskog Sokolstva bugarskim Junacima

II.

Da bi sofijski Junaci mogli dokazati svojim gostima, predstavnicima češkoslovačkog i jugoslovenskog Sokolstva, braći A. Krejčiju i dr. M. Gradojeviću način svoga rada u vežbaonici, priredilo je društvo »Junak-Sofija« u ponedeljak 26 februara svoj javan čas u gimnastičkoj sali XII sofijske progimnazije. Pre dolaska gostiju i njihove pratnje u 7 časova u veče bilo je u sali površano članstvo svoju kategoriju s društvenim načelnikom (glavatarom) bratom K. Abadžijevom na čelu. Na bini u sali nalazio se mešoviti hor sofijskih Junaka i Junakinja, članovi saveznog i društvenog starešinstva, izaslanik Ministarstva prosvete i drugi pozvani gosti, a pored ovih i madžarski treneri g. Mikloš i g. da Varga, koji su bili poslani iz Budimpešte da upute bugarske takmičare u složene vežbe za ovogodišnje međunarodne utakmice u Budimpešti, na kojima će učestvovati i junačka takmičarska vrsta. Ovo će u ostalom biti prvo učestvovanje bugarskih Junaka i Junakinja na međunarodnim utakmicama.

Trokratno gromoglasno Ura! odjeknulo je salom pri ulasku Sokola u vežbaonicu, posle čega su u apsolutnoj tišini, koja je nakon toga u sali nastala, najpre brat Krejči, a za njim brat dr. Gradojević uputili sakupljenim Junacima i Junakinjama pozdrave u ime svoje i svojih organizacija, na šta su otpozdravljeni složnim pozdravom postojenih Junaka i Junakinja: Zdravlje želaem!

Pošto su gosti zauzeli na pozornici rezervisana im počasna mesta, javna je vežba počela. U pohvalu vežbačima može se reći da su radili s puno volje, predanosti i oduševljenja. Najlepši i najdublji utisak na ovom času ostavilo je s puno srca i duše odigrano narodno kolo, koje su izveli četiri para vežbača od kojih su bili kolovoda i njegova družica u živopisnoj, bogato izvezenoj narodnoj nošnji. Igranje kola bilo je izvedeno uz pevanje hora, a čas završen pevanjem narodne himne »Šumi Marica« i »Hej, Sloveni«, koje su svi stojeći i s uzbuđenjem gromko otpeli.

Iako u Sofiji postoji češkoslovačko društvo »Sokol«, koje ima prostranu sokolanu u češkoslovačkom domu, sa svima spravama kao i omanje letnje vežbalište, ipak izgleda da uticaj ovoga društva u pravcu sokolskog načina rada u junačkim društvima u Sofiji nije velik. Očigledno uticaj sporta i njegovog duha je veći.

Sutradan 27 februara brzi voz je nosio goste iz Sofije za Plovdiv. U društvu s braćom Krejčijem i dr. M. Gradojevićem bili su predstavnici Saveza Junaka brat Lazov, načelnik Saveza brat Bureš i general Lazarov. Filmskom brzinom redale su se ispred putnika prirodne lepote bugarske zemlje. Najpre impozantna Rila, pa zatim masivi Rodopa nestajali su u daljini, dok je voz prosecao plovdivsko polje, najplodniju bugarsku ravninu, punu prirodnih polja, njiva, voćnjaka, ružičnjaka i dr. kultura. Marica, najpre mala rečica, pa zatim sve veća i veća reka u koliko se voz primicao Plovdivu, izazivala je reminiscencije iz davne prošlosti, kada su vojske kralja Vukašina stvarale prve bedeme protiv azijskih osvajača na obalama ove istorijske reke. Vizija Turkinje devojke, koja na obali mutne i krvave Marice baca platno ranjenom junaku i nehotice se pred očima stvarala.

Plovdiv, grad sunca, toplog, trakijskog, čini vanredan utisak. Sakupljeni Junaci na železničkoj stanici, njih oko 40 na broju, s prijateljskom srdačnošću dočekuju goste. Razgledanje varoši Filipa Makedonskog posle podne, a uveče poseta sokolane, velike, svetle, spravama dobro snabdevene. Javan

čas kome je pored gostiju prisustvovalo i mnogobrojno građanstvo izveden je u sokolani na opšte zadovoljstvo. Načelnik brat Atanas Georgijev, stari, iskusan borac, rukovodio je vežbama smišljeno i sigurno. Ceo prizor davao je sliku uzornog sokolskog društva kako po radu, tako i po spoljašnjosti, jer su svi vežbači i vežbačice bili u sokolskom vežbačkom odelu. Komande, koje su u vežbaonici odjekivale: Mirno!, Na desno ravnajsi!, Mirno!, Na desno!, Napred marš!, zatim brojanje: Edno, dva, tri, četiri i t.d. stvarale su potpunu iluziju kao da se nalazimo na redovnoj vežbi kakvog dobro uređenog društva u Jugoslaviji. Braća dr. Gradojević i Krejči pozdravili su oduševljenim govorima plovdivske Junake i Junakinje, i ostavili sokolanu potpuno zadovoljnu. Starešine oblasti brat Dimkov i starešina društva brat Rakarov s ostalom braćom zauzeti su svom dušom interesima društva i svoje organizacije. Njihov junački dom - sokolana, nalazi se usred varoši ispod jedne stene visoke preko 60 metara. U podnožju stene u ljutom kamenu, trudom Junaka usučeno je letnje vežbalište. Izložili su gostima svoje planove o daljem radu na unapređenju društva i oblasti (župe). Planovi su promišljeni, korisni i ostvarljivi, ne preterani. Gosti su zatim odvedeni u drugu vežbaonicu, novu, koja se nalazi u jednom plovdivskom predgrađu i služi za njegove potrebe. Sala za vežbanje prostrana, iznutra oposlobljena za rad, spolja još nedovršena, neolepljena.

Na zajedničkoj večeri, koju su u čast gostiju priredili Junaci, uzelo je učešća oko 60 članova. Tu dolazi do središnjih govora i manifestacija. Brat Lazov saopštio je Junacima vest o stupanju Saveza Junaka u Savez slovenskog Sokolstva, što je od svih prisutnih s oduševljenjem pozdravljeno. Govorio je dalje o osnivačima Sokolstva Tirsu i Figneru, o narodnim junačima Rakovskom i Levskom, koji su se prilikom bombardovanja Beograda 1862 borili sa svojim društvom protiv Turaka rame uz rame sa Srbima, o Hristu Botevu i dr. Govorili su gosti, za njima se redali govori Junaka. Svi su isticali potrebu za zajedničkim radom, za produbljivanjem slovenskog osećaja, uveravali, da kad Bugarin da reč on je drži i ne krši. Junački hor s dobrim i izrađenim glasovima, rukovoden Junakom-horovodom skladno je pevao. Naizmenice s horom koncertirao je hotelski orkestar, izvedeći jugoslovenske i češkoslovačke melodije i narodne bugarske karišike. Raspoloženje je bilo na vrhuncu, bratsko, harmonično i dirljivo. Jugoslovenskom sokolskom predstavniku bratu Gradojeviću posvećivala se pažnja, bratska, prijateljska. Nije smatran kao stranac, nego kao rođak i prijatelj. Njegov govor svi su prisutni razumeli vrlo dobro.

U 5 časova u jutru 28 februara putovalo se vozom u Staru Zagoru. Na stanici Junaci starozagorskog društva s generalom Kozarovom, starešinom na čelu, dočekali su goste. Na stanici se ostalo čitav sat u prijateljskom razgovoru. Od Stare Zagore do grada Trnova voz je prolazio kroz živopisne brdske predele Balkana, penjući se čak na visine od 1500 m i spuštajući se krivudavim serpentinima, dok se u dubini Balkanskih masiva nazirao čuveni prevoj Sipka.

U Trnovu starešinstvo društva s br. Rajevom, starešinom, dočekalo je goste, pokazane su znamenitosti drugog prestonog grada Bugarske; posjećena je stara crkva iz XII veka u kojoj je Sv. Sava vraćajući se s hadžiluka iz Jerusalima služio na Bogojavljenje svoju poslednju službu. Tu je u Trnovu 14 januara 1236 g. umro i u toj crkvi u prvo vreme bio privremeno

sahranjen. S dubokim pietetom razgledana je crkva, njene freske i mramorni monolitni stubovi u kojima su uklesani istorijski napisi o bugarskim vladarima Kalojanu i Asenu.

Istoga dana pred večer otputovali su gosti u pratnji braće Lazova, Rajeva, Bureša i Lazarova u Gornju Orlovicu, gde su pred opštinom bili očekivani od strane starešinstva gornjoorehovačkog Junaka s bratom Dimitrom Grigorovim na čelu, od opštinskih predstavnika i mnogobrojnog građanstva. U opštinskoj vežnici bio je zvaničan prijem gde je od strane predsednika opštine izrečena bratu Krejčiju i dr. Gradojeviću srdačna dobrodošlica, na koju su obojica odgovorili i zahvalili se.

U sokolani mesnog društva održan je zatim uzoran čas sa ženskom decom, koji je završen s nagovorom pred vrstom od strane prednjaka, koji je vodio čas. Blizina češke fabrike šećera, koja je udaljena samo nekoliko kilometara od Gornje Orhovice, ima očevidnog uticaja na rad gornjoorehovačkih Junaka, što se jasno videlo, po uređenju vežbaonice, po vodenju časa vežbanja, po vežbačkom odelu Junakinja i bratskom međusobnom ophođenju članova društva.

Učinjena je zatim poseta češkoslovačkoj koloniji u fabrici šećera, razgledana njihova lepa sokolana i pozorište s lutkama i dr. U ovoj češkoslovačkoj oazi u Bugarskoj, brat Krejči je iskoristio priliku pri večeri, da kaže nekoliko iskrenih reči svojim zemljacima, a brat dr. Gradojević je izneo niz uspomena o svojim susretima s Čehoslovacima u opšte, i češkoslovačkim Sokolima napose.

U pet časova u jutru već se putovalo za Plevnu. Starešina društva Junak A. Vrbenov s još nekoliko članova očekivao je goste na železničkoj stanici. U Plevni je učinjena poseta okružnom poglavaru i predsedniku opštine, pregledan je interesantan istorijski muzej u kome su smeštene uspomene na rusko-turski rat 1877 g., na cara Aleksandra II Osloboditelja, generala Skobeljeva, Osman-pašu i druge značajne učesnike u toj vojni, koja je donela slobodu i samostalnost bugarskom narodu. Po podne posjećena je okolina Plevne, park generala Skobeljeva, kosturnica izginulih heroja, razgledani su spomenici, mauzolej i ratni trofeji, topovi, mitraljezi i dr.

Uveče je u sokolani plevenskoj junačkoj društvu održana javna vežba, koja je svojom tehničkom visinom prevazišla sve što su gosti za vreme svoga sedmodnevnog bavljenja u Bugarskoj videli.

Može se slobodno reći da je plevenski Junak uzorno društvo i poželeći je, da bratska Bugarska ima u bliskoj budućnosti što veći broj ovakvih društva. Vežbe muškog naraštaja s dugačkim motkama, strojevine i proste vežbe članova s pevanjem, vežbe odličnih Junaka na vratilu, sve je bilo uzorno i bez zamerke.

U Plevni su brat dr. Gradojević i brat Krejči osetili najviše onoga, što jugoslovenski Sokoli nazivaju, sokolskim, bratskim, slovenskim.

Pri ispraćaju na plevenskoj stanici dolazi do dirljivih scena. Pored Junaka tu su i građani. Bratu Gradojeviću prilazi jedan mladić i s uzbuđenjem mu veli: »Pozdravite sve Jugoslaven i kažite im da u Bugarskoj ima mnogo dobrih hora, neje sve loš«.

I zaista ima mnogo dobrog u bratskoj Bugarskoj i sve što je dobro u Jugoslaviji treba da pruži bratsku ruku onima, koji su dobri u Bugarskoj, i da se zajedničkim daljim radom njihovim postignje i ostvari bolje i pravilnije razumevanje na obema stranama, koje će biti u obostranom interesu.

Jugoslovenski Sokoli su spremni i voljni da idu »Putevima i ciljevima« koje su sebi istakli, jer su i oni duboko uvereni da samo sjedinjenje pravi silata.

Buduća lozinka slovenskih Sokola i Junaka treba da bude: Zdravi i silni, družno za Slavjenstvoto!

(Konac.)

Revizioni odbor ima samo da primi trije, i to: da još uvek nije uterana jedna tražbina, a koju Savez svakako treba da utera. Drugo, Savez bi trebao da bude što rigorozniji u davanju pozajmica za sanacije sokolskih domova naime, da nastoji da svoje tražbine osigura, i to uknjižujući se na objekte na koje se daju zajmovi.

dilemtanti izveli su svoje uloge vrlo dobro, te se svima mora priznati trud, koji su uložili da zabava što bolje uspije. Kroz kratko vreme ovo je 3 zabava koju Sokoli priređuju. Narod u mestu sve više pokazuje smisla za pozorišne igre.

Župa Tuzla

ORASJE. — Na 10 marta 1934 g. priredila je ova četa svoju akademiju. Program akademije sastojao se iz ovih tačaka: 5 deklamacija — izveo je muški podmladak; Proste vežbe za sarajevski i zagrebački slet — izveli su sve kategorije. Potom su odvežbane vežbe s puškama — izveli su muški podmladak, i piramidu, šestorku — lepo su izveli muški naraštaj, petorku »Hej trubaču« — izveli su članovi, vežbe na spravama — izveli su lepo članovi.

Sve tačke programa izvedene su na opće zadovoljstvo prisutnih. Posle programa razvila se zabava s plesom i igranjem narodnih kola. Pored mnogobrojnih ovdašnjih meštana bili su prisutni braća matičnog društva iz Brčkog.

Moralni i materijalni uspeh je dobar.

Župa Varaždin

BEDNJA. — Na glavnoj skupštini, koja se održala pre dva meseca izneo je br. načelnik detaljni program tehničkog rada čete za god. 1934. Četa ima 12 članova vežbača i 170 sokolske dece, a skorih dana imaće i vrstu članica. U prošlog godini bio je tehnički rad minimalan, jer nije bilo prostora, a što je glavno nije bilo tehničara da radi s tolikim brojem vežbača.

Na predlog br. načelnika, a prema iznesenom programu, održan je prošlog meseca tečaj, koji su polazile sestre nastavnice i br. nastavnici osnovne škole, te tako danas četa ima 4 prednjaka, koji s uspehom vode svoje vrste. Tečaj je vodio br. načelnik, koji je polaznike upoznao naročito s praktičnim radom s decom, a ujedno je sastavljen red i odabrane teme za nagovore pred vrstom.

Vežbe se održavaju tedno dva puta, a svaki prednjak održa tedno po jedan nagovor pred svojom vrstom. — Sve kategorije marljivo se pripremaju za pokrajinski slet u Zagrebu i Sarajevu kao i za župsko natecanje. Ujedno se prijavljuju i za svoj javni nastup, koji bi se imao održati u mesecu maju, kojom prilikom bi imalo biti i razviće četnog barjaka.

SENKOVEC. — Naša četa stoji među najmlađima, jer je osnovana tek 22 oktobra 1933 god. Danas broji svega članstva, naraštaja i dece 88 lica.

Odmah u početku osnovan je pevački oteč, koji je do danas uspeo da nauči 12 komada. Nastupao je više puta, a jednom i kod susedne br. čete Mačkovec, te je moralno pridoneo mnogo k uspehu.

Članstvo marljivo vežba zagrebačke vežbe. Naraštaj također, a i pevački zbor sprema se za Zagreb.

Naši najmlađi održali su dne 11 marta na večer svoje selo i prikazivali »Pepejugu« koja je odlično uspeła, tako, da se narod nije mogao rastaviti od malih prikazivača. Školska dvorana bila je do zadnjega kuta nabita, te je u njoj bilo preko 250 ljudi. (Selo broji 542 duše.) Moralni uspeh, može se reći, više je nego odličan, a i materijalan.

Tako je ova četa završila svoj zimski rad, a sad se sprema na prolećni rad iz vežbaonice napolje!

Za uskršni ponedeljak uvežbava se nova pretstava članstva.

VARAŽDIN. — Naraštaj Sokolskog društva Varaždin pokazuje ove godine ne samo u brojčanom, nego i svakom drugom smeru lep napredak. U nedelju, dne 11 marta održano je opet malo selo, kojem je prisustvovalo preko pedeset naraštajaca i naraštajki, daka Gradanske škole i realne gimnazije u Varaždinu, te Učiteljske škole u Čakovcu. Selo je otvorio predsednik naraštajskog oteka br. Marković, a zatim je brat Kovačić pročitao referat brata Valdeca o T. G. Masariku povodom njegovog 84 rođendana. Potom je pročelnik naraštajskog oteka brat Kerrec pokazao statističkim podacima polazak vežbi u januaru i februaru za pojedine kategorije i za ceo naraštaj kao celinu, pa je — upozorivši naraštajce na zadatke, koji ih čekaju: naraštajaska akademija, izleti, župske utakmice i slet u Zagrebu — apelirao na njih, da vreme rada i odmora razdele što racionalnije, kako bi mogli savestno udovoljiti svim zahtevima, što se na njih stavlja. Srdačno pozdravljen održao je nato novi prosvetar Sokolskog društva Varaždin br. Nikola Bosanac lep govor o sokolskim načelima istaknuvši naročito značenje sokolskog bratstva u životu mladeži, koja se odgaja u Sokolu. Konačno je pozdravio naraštajce i predsednik ŽPO brat Deduš i u kratko obrazložio značenje, koje ima usavršavanje vlastite ličnosti kao rad na približavanju najvišim idealima Sokolstva i čovečanstva. S tim je svršeno to selo.

Župa Vel. Bečkerek

DOBRICA. — Dne 4 marta priredilo je mesno Sokolsko društvo proslavu 84-og rođendana brata dr. Tome Masarika svečanu akademiju, koja je u moralnom pogledu potpuno uspeła. Tom prilikom održao je brat Janko Forman, starešina društva, govor o životu i radu brata Masarika. Zatim su deca odlično izvela »Jazavca pred sudom« od P. Kočića. Na kraju su izvedene dve vežbe, i to proste vežbe muške i ženske dece za sarajevski i zagrebački slet i »Oslobođenje Istre« od A. Bačića, koja je toliko impresionirala publiku, da je morala biti ponovljena.

U nedelju 11 marta priredilo je Sokolsko društvo dečiji kostimirani ples, koji je vanredno uspeo, u moralnom, a naročito u materijalnom pogledu. Treba naročito istaći veliko interesovanje kod dečijih roditelja, što je za svaku pohvalu, jer se samo blizim dodirom i uzajamnim razumevanjem može postići sve ono što Sokolstvo pruža.

KONAK. — U nedelju 4 marta priredila je Sokolska četa u Konaku I svoje koncertno veče s igrankom.

Koncertno veče otvoreno je predavanjem brata prosvetara Sofrana J. Gavre s temom: »Muzika i pesma u Sokolstvu«.

Program koncerta je ispunio hor mesne Sokolske čete, čije je pevanje izvedeno lepo i skladno. Veliku pažnju privukao je sokolski tamburaški zbor, čije su tačke naročito pozdravljene. Živu sliku »Zdravo Sokoli!« izvodio je podmladak mesne Sokolske čete, koja je vrlo dobro izvedena i nagrađena od sviiju prisutnih, kao i deklamacija Nj. V. Kralju Aleksandru I Ocu — Oslo-

bodiocu. Braća Jene i Pajkin bili su junaci večera s nekoliko izvedenih točaka na violini i gitari. Na kraju je odigran komad »Buva«, šala u jednom činu, koji su izvodili članovi i članice mesne Sokolske čete.

Uspeh ovog našeg I koncertnog večera je u materijalnom pogledu dosta uspeo. Moralni uspeh je još veći.

MOKRIN. — Na sednici prosvetnog odbora Sokolskog društva Mokrin konstituisan je isti ovako: predsednik P. O. Br. Adamov D., dakon; tajnik P. O. Novakov Lj., student prava; knjižničar s. Vasiljeva A., zabavljač; novinar Adamov D., izvestilac za sokolsku štampu br. Dražić I., student prava; izvestilac za narodno prosvetovanje br. Stepanov M., učitelj; referent za trezvenost Vasiljeva A. U oteč za lutkarstvo izabrani su: Vasiljeva A. Badrljica i M. Kuzmanov U.

Prosvetni odbor počeo je intenzivno da radi prema četvorogodišnjem planu i društvenom koji je na ovoj sednici primljen, tako 4 III o. g. već održano prvo »Selo«, koje će se održavati svake nedelje do Uskrsa. Pored ostalih tačaka na prvom selu prikazan je »Jazavac pred sudom« od Petra Kočića u jednom činu. Članovi su svoje uloge u komadu odlično izveli. Moralni uspeh »sela« je vrlo dobar, materijalan zadovoljavajući. Prosvetni odbor počeo je rad na lutkarstvu i već je izrađeno nekoliko glava, a sada se i izrađuje trupovi za lutke.

PADINA. — Dne 7 marta održalo je mesno Sokolsko društvo proslavu 84 rođendana brata dr. T. G. Masarika. Tom prilikom održana je pre podne dečija sokolska akademija s programom: I »Jugoslavenska himna«, pevao je dečiji hor. II »Deklamacije«, deklamovala su deca osnovne škole. III »Život i rad brata dr. T. G. Masarika«, govorio je brat A. Gabrinji. IV »Teče voda teče«, pevao je dečiji hor. V Proste vežbe ženske dece. VI Proste vežbe muške dece.

Društvo je također pre kratkog vremena osnovalo vežbajuće članstvo. Upisano je oko 40 članova, koji s početkom vežbaju i uredno pohađaju vežbaće časove.

TOMASEVAC. — Ovaj društveni upravni odbor na svojoj venrednoj sednici dana 4 marta doneo je rešenje, da se još ove godine nabavi društvena zastava. Na ovoj sednici bila je pokrenuta i akcija prikupljanja dobrovoljnih priloga, a kojih su se već odazvala sledeća lica: Župan Joško 200 Din, Turin Anton 100 Din, Fetisov Fedor 100 Din, Butaš Jovan 100 Din, Vitomirov Lazar 100 Din, Latić Lazar 100 Din, Vladislavljev Živa i Jovan 100 Din, Koračić Đura 60 Din, Anović Vasa 50 Din, Tujar Jovan 50 Din, i Cvejin Milan 25 Din.

(2-13)

Projekat zastave izradio je društveni načelnik brat Alferov Aleksandar, stud. arhitekture.

Župa Zagreb

BANSKI GRABOVAC. — Naša četa sabirala je 9 marta dobrovoljni prilog u mestu Glina za gradnju sokolskog doma i to od sledećih darovatelja: Srpska štedionica 30 Din, Badrić Stevo krojač, 25 Din, dr. Đuro Sužnjević 20 Din, Novaković Nikola, činov. 20 Din, Šušnjarić Stojan 20 Din, Podkonjak S. poreznik, 20 Din, Čerković Petar, trgov. 15 Din, Stula Đuro 10 Din, Opalić Marko 10 Din, N. Zdunić, sres. načelnik, 10 Din, N. Stepetić 10 Din, Savo Beslić, agronom, 10 Din, dr. S. Branković 10 Din, Žiga Gorjan 10 Din, Stevo Šteković, trg., 10 Din, Marko Vujošević, trg., 10 Din, Jovo Meandžija, mesar, 10 Din, N. Davidović, načel. 10 Din, Radojčević Živko, 10 Din, Vilim Kohn & brat trg. 10 Din, Hinko Krusel, trgov. 10 Din, Hrešić Viktor 10 Din, Kotić i Žulić, trg. 10 Din, Đuro Janković 10 Din, V. Jakšić 10 Din, Jovo Mirković, sudija 10 Din, N. N. činov. pore uprave, 10 Din, N. Gvojić 5 Din, N. Babić 5 Din, S. Urgan 5 Din, Langraf, trg. 5 Din, B. Detom, trg. 5 Din, N. Albreht, sres. pristov 5 Din, N. Jesenik 5 Din, S. Oreščinim, trgov. 5 Din, Pero Starčević, šef stanice 5 Din, dr. S. Cvitanović 4 Din, Jovo Šteković 5 Din.

Bilo je braće prijatelja koja su nam obećala čim se počme gradnja doma da javimo, da će nam poslati pripomoć.

Gore navedenoj braći najlepše se zahvaljujemo i blagodarimo.

ČAZMA. — Sokolsko društvo u Čazmi održalo je svoju godišnju skupštinu 7 januara t. g. uz prisustvovanje 32 člana. Nova uprava izabrana je na čelu sa bratom geod. Jerkom Matulovićem, kao starešinom, koji je tu dužnost vršio i u prošlog godini.

Na temelju okružnice župe počelo je vežbati i članstvo starije od 26 god. Prikupljeno je novano 18 naraštajaca, većinom naučnika kod zanatlija i trgovaca, a također i sokolska deca (daci) počela su redovito vežbati.

Nakon satova vežbe drže se nagovori, većinom iz sokolske ideologije.

U svrhu širenja prosvete održan je ciklus higijenskih predavanja, a pored toga bilo je i prigodnih predavanja: o 50 godišnjici I. Meštrovića, o Sv. Savi, Štrossmajeru i Kranjčeviću i jedan svečani nagovor o 130 godišnjici Karađorđeva ustanka, kojemu su prisustvovala i sva ostala društva Čazme.

Izvan sedišta održalo je društvo u 3 sela higijenska, veterinarska i 1 sumarsko predavanje, te 1 predavanje o zadaći Sokolstva.

Glavno nastojanje upravljeno je na to, da društvo doista živi aktivnim životom i odiše pravim sokolskim duhom, te da za sokolsku ideju pridobije selo — naročito tamo, gde već postoje sokolske čete.

Otpor je znatan, jer narod još ne poklanja dovoljno poverenja Sokolstvu.

Rad, koji je prošle godine teretio samo nekoliko, nastoji se sada razdeliti na što veći broj članova.

Od sokolskih listova preplaćeno je na »Sokolski glasnik« 6 članova, na »Sokolsku prosvetu« 4 člana i na »Našu radost« 2 člana.

LEKENIK. — Dne 4 marta 1934 održala je ovdašnja Sokolska četa Štrossmajerovu proslavu, koja nije mogla biti radi stanovitih zapreka održana 4 prošlog meseca. Iza jedne deklamacije o Štrossmajeru održao je brat starešina dr. Rabić nakon pozdrava lep govor »O važnosti Sokola na selu za telesni, a i duševni razvitak mladeži, a također i za širenje nacionalne svesti«. Govor je bio zaslušan vrlo pažljivo od prisutnih. Iza toga je tajnik br. ing. Kajfež održao vrlo uspešno predavanje o Štrossmajeru, prikazavši njegov život i rad na kulturnom i nacionalnom polju. Zatim je sledilo još nekoliko deklamacija, te dobro uvežbani komad »Majčina suzica« i igrokaz »Sneguljica«, gde je mnogo truda uložila blagajnica S. Finkova. Na koncu je bio šaljivi komad »Vitez industrije«, koji je vrlo dobro uvežbao načelnik brat Mužinić.

Priredba je materijalno, a što je važnije moralno vrlo dobro uspeła.

LIPIK. — Sokolsko društvo Lipik održalo je dana 3 februara o. g. »Spomen veče« J. J. Štrossmajeru, kulturnom pioniru Jugoslovenstva.

O radu i životu neumlog jugoslovenskog velikana održao je vrlo uspešno predavanje brat Milutin Simić, društveni načelnik.

Ostali deo programa sastojao se iz dviju pesama i jedne deklamacije.

Ovo »Spomen veče« posetilo je mnogobrojno članstvo sa svojim porodicama, među kojima je bilo i mnogo građana.

Moralni efekat ove proslave zadovoljava.

PODSUSED. — Sokolska četa u Podsusedu priredila je u nedelju 4 marta o. g. praktično predavanje o voćarstvu.

Predavač bio je br. Hrasta Mate, viši poljoprivredni savetnik, kojemu je ovo već drugo gospodarsko predavanje u našoj četi. Predavao je o uzgoju voća i obrani od štetočinaca. Ujedno je prikazao statističke podatke o veličini potrebe konzuma na zagrebačkom tržištu iz kojih proizlazi, da je Zagreb najmanje opskrbljen voćem iz svoje neposredne okoline, premda je ta okolica najpodjednija za voćarstvo.

Ovom nada sve zanimljivom predavanju prisustvovalo je uz članstvo i brojno nečlanstvo seljaka, koji su br. predavača nagradili pljeskom moleći ga za česta predavanja o gospodarstvu.

Sledeće predavanje održaće br. dr. Steiner, sreski veterinar, o bolesti goveda, svinja i peradi 25 marta o. g.

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj (sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpite (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulce:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: Baton i boks

Jugoslavenska Sokolska Matica
LJUBLJANA, NARODNI DOM
Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

JADRANSKA PLOVIDBA D. D.

SUŠAK

Redovita parobrodna služba u svim pravcima jugoslavenskog primorja i Jadranskog Mora, za Dalmaciju, Albaniju i Grčku

JEVINA TURISTIČKA PUTOVANJA
10-11 dana za Dalmaciju i Grčku
6 dana za Dalmaciju

Uključiv hranu i krevet na brodu
udobni putnički parobrodi — dobra kuhinja — prvoklasna podvoba

Tražite prospekte!

Upute daje Jadranska plovidba u Sušaku, sve njezine agencije i svi veći putnički uredi u tu- i inozemstvu

Oglašujte u Sokol. glasniku!

Sokolske papuče, kao i ostale sportske pribore kupujte kod

»Negro«
Zagreb — Ilica 19
Tražite cijenik!

Vse tiskovine za sokolska društva, potrebne knjige za sokolske knjižnice, vabila, letake, lepake za sokolske prireditve Vam izdela Učiteljska tiskarna. Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige, časopise, revije, vizitke, bloke, račune, jedilne liste, posmrtnice in mladinske liste. Ilustrira knjige v eno- in večbarvnem tisku. / Lastna tvornica šolskih zvezkov. Knjigoveznica. Oddelek za učila z veliko zalogo slik naših velmož

KNJIGARNA
V LJUBLJANI
PODRUŽNICA
V MARIBORU
Tyrševa ulica šte. 44

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA 6

60-12